

КОЛЕКТИВЕН ТРУДОВ ДОГОВОР

ЗА СИСТЕМАТА НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА

№ 01-99/19.06.2016г.

Днес, 19.06.2016 година, в съответствие с чл. 51 „б“ от Кодекса на труда между:

Министерство на образованието и науката, представлявано от Меглена Кунева - министър на образованието и науката, наричано по-нататък „**МИНИСТЕРСТВО**”,

Съюз на работодателите в системата на народната просвета в България (СРСНПБ), представляван от Надежда Николчева - председател,

Сдружение на директорите в средното образование в Република България (СДСОРБ), представлявано от Стефанка Балева - председател, наричани по-нататък „**РАБОТОДАТЕЛИ**”,

и

Синдикат на българските учители към Конфедерацията на независимите синдикати в България, представляван от д. ик. н. Янка Такева - председател,

Синдикат „Образование” към Конфедерацията на труда „Подкрепа”, представляван от Юлиан Петров – председател,

Независим учителски синдикат към Конфедерацията на независимите синдикати в България, представляван от Аспарух Томов - председател, наричани по-нататък „**СИНДИКАТИ**“, се сключи настоящият договор за следното:

І. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Страните по Колективния трудов договор (КТД) се задължават в хода на социалното партньорство да проявяват взаимно уважение, зачитане и съгласуване на интересите си за осигуряване на необходимите условия за функциониране на системата на народната просвета.

Чл. 2. В този договор държавните и общинските детски градини, училища и обслужващи звена се наричат за краткост „образователни институции“, а работещите в тях – „работници и служители“.

II. ПРЕДМЕТ И ДЕЙСТВИЕ

Чл. 3. Предмет на настоящия Колективен трудов договор са въпросите на трудовите, осигурителните и социалните отношения и на жизненото равнище, които не са уредени с повелителни разпоредби на Кодекса на труда (КТ) и подзаконовите нормативни актове.

Чл. 4. Настоящите договорености са минимални, имат задължителен характер и се прилагат за работниците и служителите, членове на синдикалните организации, и за работодателите, членове на организациите на работодателите - страни по договора.

Чл. 5. С колективни трудови договори на равнище, по-ниско от отраслово, могат да се договарят само по-благоприятни условия за работниците и служителите от установените в този договор.

Чл. 6. Работниците и служителите, които не членуват в синдикатите - страни по договора, могат да се присъединят само към сключения от техния работодател колективен трудов договор в образователната институция при условия и ред, определени от страните.

III. ТРУДОВА ЗАЕТОСТ, ПРОФЕСИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ

Чл. 7. МИНИСТЕРСТВОТО, РАБОТОДАТЕЛИТЕ И СИНДИКАТИТЕ обсъждат и работят по въпросите, свързани с финансовото осигуряване на:

1. Изпреварваща професионална квалификация на учителите, които ще преподават новото учебно съдържание;
2. Система за квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти в съответствие с държавния образователен стандарт (ДОС) за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
3. Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти и непедagogическия персонал за изграждане на умения за работа по проекти и програми в системата на образованието;
4. Допълнителна квалификация на педагогическите специалисти над определената в чл. 222, ал. 3 и 4 на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).
5. Утвърждаване и развитие на наставничеството с цел оказване на методическа и организационна подкрепа на новоназначени педагогически специалисти.

6. Поддържане и повишаване на професионалната квалификация на работниците и служителите.

Чл. 8. (1) МИНИСТЕРСТВОТО своевременно информира социалните партньори за предстоящи промени в училищната мрежа и осигурява обсъждането им в Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество в областта на средното образование.

(2) МИНИСТЕРСТВОТО предоставя на СИНДИКАТИТЕ и РАБОТОДАТЕЛИТЕ информация за конкретни промени в училищната мрежа при поискване.

Чл. 9. При структурни промени МИНИСТЕРСТВОТО предоставя на РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ разчети за броя на оставащите без работа учители и възможностите за допълнителна квалификация с оглед пренасочването им в системата на народната просвета.

Чл. 10. При прекратяване на трудовите правоотношения по чл. 328, ал. 1, т. 2 и т. 3 от Кодекса на труда, в рамките на утвърдената численост на персонала, РАБОТОДАТЕЛИТЕ спазват следните условия:

1. Информират СИНДИКАТИТЕ за:

- а) причините и необходимостта от намаляване числеността на персонала;
- б) броя и длъжностите, подлежащи на съкращение по категории персонал, професии и специалности;
- в) възможностите за пренасочване на освободения персонал.

2. Не прекратяват трудовите правоотношения на работници и служители в трудоспособна възраст, ако по същите специалности има работни места, които се заемат от пенсионери.

3. Прекратяват трудовите правоотношения по чл. 328, ал. 1, т. 2 и 3 от Кодекса на труда с работници и служители, членове на синдикатите - страна по договора, след предварително съгласие на съответната синдикална организация в учебното звено.

Чл. 11. СИНДИКАТИТЕ се задължават в срок до седем работни дни от деня, следващ датата на получаването на искането, да изразят мнение по чл. 10, т. 3.

Чл. 12. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ запазват работните места на правоспособни учители с безсрочни трудови договори за периода, за който са назначени за временно изпълняващи длъжността „директор“ на образователна институция.

(2) РАБОТОДАТЕЛИТЕ не сключват трудови договори с външни лица за длъжности, за които има назначени учители, отговарящи на изискванията за заемане на съответните длъжности с непълна норма преподавателска работа по съответните учебни предмети.

Чл. 13. РАБОТОДАТЕЛИТЕ задължително отправят покана до СИНДИКАТИТЕ да участват в разработването и актуализацията на следните документи:

1. Правилник за вътрешния трудов ред;
2. Вътрешни правила за работната заплата;
3. Правилник за дейността на училището;
4. Бюджета на учебното звено;
5. Правилник за безопасни условия на труд и учене;
6. План за квалификационната дейност;
7. Етичен кодекс;

8. Критерии по Раздел IV от Наредба № 1 от 04.01.2010 г. за работните заплати на персонала в институциите от системата на народната просвета – за постигнати резултати от труда на педагогическия персонал;

9. Допълнителни критерии за заемане длъжността „главен учител” съгласно ДОС за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

10. Разпределение на времето за ползване на платения годишен отпуск на работниците и служителите.

Чл. 14. СИНДИКАТИТЕ и РАБОТОДАТЕЛИТЕ започват процедура по сключване на нов КТД с внасянето на проект на Колективен трудов договор от СИНДИКАТИТЕ три месеца преди изтичане срока на стария Колективен трудов договор.

Чл. 15. РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ създават условия за информиране на работниците и служителите за настъпилите изменения в нормативните документи за системата на народната просвета, както и такива, отнасящите се до трудовите и осигурителните отношения на работещите в системата.

Чл. 16. (1) МИНИСТЕРСТВОТО обсъжда с РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ проекти за промени в нормативните актове, както и проекти на нови нормативни актове,

отнасящи се до системата на средното образование, и осигурява обсъждането им в Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество.

(2) МИНИСТЕРСТВОТО обсъжда със социалните партньори възможности за намаляване на нормите преподавателска работа.

Чл. 17. МИНИСТЕРСТВОТО и РАБОТОДАТЕЛИТЕ предоставят на СИНДИКАТИТЕ информация, свързана с:

1. Изпълнението на бюджета по параграфи, с обяснителни бележки по приложена форма, изготвена от МИНИСТЕРСТВОТО и съгласувана със социалните партньори.

2. Прилагането на Наредбата за работните заплати на персонала в институциите от системата на народната просвета;

3. Социалните плащания;

4. Длъжностните щатни разписания, без лични данни;

5. Изпълнение на конкретни договорености в Колективния трудов договор.

Чл. 18. РАБОТОДАТЕЛИТЕ сключват задължително трудови договори по чл. 111 или 114 от Кодекса на труда при назначаване на учители с намалена норма преподавателска заетост, недостатъчна за разкриване на щат.

Чл. 19. В случаите, когато членове на СИНДИКАТИТЕ – страна по договора, работят по договор за заместване, след освобождаване на мястото от титуляра, могат да ползват предимство при сключването на трудов договор.

IV. ТРУДОВИ ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ И ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 20. (1) Брутната работна заплата на персонала в системата на народната просвета се определя в съответствие с действащата нормативна уредба, колективните трудови договори в системата на народната просвета и Вътрешните правила за работната заплата в учебното звено.

(2) РАБОТОДАТЕЛИТЕ увеличават работните заплати на заетите в образователните институции в срок и размер, определени по условията и реда на нормативната уредба и колективен трудов договор.

(3) Образователните институции, прилагащи система на делегиран бюджет, могат да извършват увеличение на работните заплати съгласно Вътрешните правила за работната заплата по всяко време на годината.

(4) РАБОТОДАТЕЛИ, които не са приложили ал. 2, подлежат на проверка за причините за неизпълнението ѝ.

Чл. 21. Структурните елементи на brutната работна заплата се индексират съобразно политиката по доходите в рамките на годишния бюджет на звеното и договореностите в колективен трудов договор на отраслово, общинско равнище и на ниво образователна институция.

Чл. 22. Работниците и служителите от системата на народната просвета, членове на страните по договора, получават допълнително трудово възнаграждение за придобит трудов стаж и професионален опит в размер на не по-малко от 1 на сто от основното месечно трудово възнаграждение.

Чл. 23. РАБОТОДАТЕЛЯТ договаря индивидуалните работни заплати, прилагайки договореностите в колективните трудови договори, приети на национално ниво, на общинско ниво и на ниво образователна институция и във вътрешните правила за работна заплата, като задължително отчита:

1. заеманата учителска длъжност;
2. професионалната квалификация, необходима за заеманата длъжност;
3. професионалния опит, придобит на учителска, възпитателска или приравнена към тях длъжност.

Чл. 24. МИНИСТЕРСТВОТО и РАБОТОДАТЕЛИТЕ, при определяне продължителността на трудовия стаж и професионалния опит, за които се заплаща допълнително трудово възнаграждение, зачитат изцяло за придобит трудов стаж и професионален опит по смисъла на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, придобития трудов стаж до 01 юли 2007 година по трудово или служебно правоотношение.

Чл. 25. МИНИСТЕРСТВОТО и РАБОТОДАТЕЛИТЕ зачитат трудовия стаж, придобит след 01 юли 2007 година в друго предприятие на сходна или със същия характер работа или професия, съгласно чл. 12, ал. 4 от Наредба за структура и организация на работната заплата, както следва:

1. За педагогическия персонал – в съответствие с чл. 19, ал. 1 – 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, както и в други отрасли и дейности по специалността от висшето образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър” или „бакалавър”, която ползва като учител;

2. За непедagogическия персонал – съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България.

Чл. 26. Когато по силата на нормативен акт на Министерския съвет, колективен трудов договор или на вътрешен акт на работодателя от определена дата са увеличени работните заплати, но работникът или служителят към тази дата или след нея е бил в платен отпуск, поради което увеличението не се е отразило в базата, от която се изчислява възнаграждението за платен отпуск по реда на чл. 177 от Кодекса на труда, към възнаграждението за отпуск се доплаща добавка, изчислена с процента на увеличение на новото и предишното брутно трудово възнаграждение, определени по трудовото правоотношение.

Чл. 27. МИНИСТЕРСТВОТО, съвместно със социалните партньори, предприема действия за осигуряване на увеличение на минималната основна работна заплата на педагогическите специалисти с не по-малко от 10% и допълнителното трудово възнаграждение за лекторски часове с не по-малко от 20 %, считано от 01.01.2017 г.

Чл. 28. Социалните партньори отстояват увеличаване на единния разходен стандарт при подготовката на проекта на Закона за държавния бюджет на Република България (ЗДБРБ), както следва:

1. за 2017 г. – не по-малко от 15%;
2. за 2018 г. – не по-малко от 18%.

Чл. 29. (1) За работниците и служителите от непедagogическия персонал, членове на СИНДИКАТИТЕ, при нормална продължителност на работното време (чл. 136 КТ) се определят следните минималните основни месечни работни заплати:

1. За длъжности, неизискващи образователна степен и професионална квалификация – не по-малко от минималната работна заплата;
2. За длъжностите с квалификация „помощник-възпитател“ и „помощник-готвач“ – не по-малко от 105% от минималната работна заплата;

3. За длъжностите с квалификация „готвач“, „огняр“, „охранител“ и подобни на тях длъжности – не по-малко от 110% от минималната работна заплата;

4. За длъжностите „домакин“, „касиер“, „технически секретар“, „ЗАС“ и подобни на тях длъжности не – по-малко от 115% от минималната работна заплата.

5. За длъжностите „библиотекар“, „счетоводител“ и „главен счетоводител“, членове на синдикатите – не по-малко от 125% от минималната работна заплата;

(2) Договореностите по т. 2, 3, 4 и 5 се прилагат за служители със съответната професионална квалификация.

Чл. 30. За работниците и служителите в системата на народната просвета, членове на синдикалните и работодателските организации, страни по договора, срокът на предизвестие при прекратяване на трудовите правоотношения по чл. 328, ал. 1, т. 1 – 3 и 10 от КТ е два месеца.

Чл. 31. За работниците и служителите в системата на народната просвета, членове на синдикалните и работодателските организации, страни по договора, обезщетение на основание – чл. 331, ал. 2 КТ – не по-малко от 4 брутни работни заплати.

Чл. 32. На работници и служители, членове на синдикалните и работодателските организации, страни по договора, се изплаща обезщетение в следния размер:

1. на основание чл. 222, ал. 1 от КТ – брутното трудово възнаграждение за срок от два месеца;

2. на основание чл. 222, ал. 3 от КТ - на педагогическите специалисти, когато през последните десет години от трудовия им стаж преди придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст са работили в организации и звена на бюджетна издръжка в сферата на образованието:

а) 8 брутни работни заплати до влизането в сила на ЗПУО;

б) 10,5 брутни работни заплати от 01.01.2017г.

3. на основание чл. 222, ал. 3 от КТ - на непедагогическите специалисти, когато през последните десет години от трудовия им стаж преди придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст са работили при един и същ работодател в сферата на образованието:

а) 8 брутни работни заплати

б) 8,5 brutни работни заплати от 01.01.2017 г.

Чл. 33. До 31.03.2017 г. МИНИСТЕРСТВОТО съвместно със социалните партньори да разработи план за поетапно пенсиониране на педагогическите специалисти, придобили право на пенсия.

Чл. 34. РАБОТОДАТЕЛИТЕ планират в рамките на годишния бюджет на учебното звено допълнително трудово възнаграждение за работещите в системата на народната просвета до три плащания, отразено във вътрешните правила за работните заплати на учебното звено.

Чл. 35. Годишните средства за квалификация се определят в размер не по-малък от 1 на сто от годишните средства за работна заплата на педагогическия персонал и се предоставят за включването на педагогическите специалисти в квалификационни курсове, предварително съгласувани със социалните партньори, обсъждани на педагогически съвет и утвърдени от директора.

Чл. 36. (1) Страните по този договор се споразумяват минималните размери на допълнителните трудови възнаграждения за членовете на организациите, страни по настоящия договор, да бъдат както следва:

(2) За по-висока лична квалификация:

1. За професионална-квалификационна степен не по-малко от:

а) за V ПКС – 20 лв.;

б) за IV ПКС – 25 лв.;

в) за III ПКС – 30 лв.;

г) за II ПКС – 60 лв.;

д) за I ПКС – 80 лв.

2. За работа с деца и ученици със СОП на директори, учители и педагогически специалисти, членове на организациите, страни по настоящия договор, от детските градини, общообразователните, професионалните и спортните училища, училищата по изкуствата и по културата, както и от извънучилищните педагогически учреждения - не по-малко от 20 лв. Възнаграждението се изплаща за действително отработено време през периода на учебните занятия. На равнище образователна институция с вътрешните правила за работна

заплата може да се диференцира допълнителното възнаграждение за работа с ученици и деца със СОП, но не по-малко от 20 лева.

3. Считано от 01.10.2016 г., за наставничество на учители се заплаща не-по-малко от 50 лева месечно на наставниците за срок до една година.

4. За преподаване на учебни предмети на чужд език без учебния предмет "чужд език" – не по-малко от 21 лв.

5. За образователна и научна степен „доктор“ или за научна степен „доктор на науките“, свързана с изпълняваната работа, не по-малко от:

а) 120 лв. – за „доктор“;

б) 150 лв. - за „доктор на науките“.

(3) Когато има правно основание за плащане едновременно на допълнително трудово възнаграждение за по-висока лична квалификация за професионално-квалификационна степен и образователна и научна степен "доктор" или "доктор на науките", на лицето се заплаща по-благоприятното допълнително трудово възнаграждение.

(4) За работа при тежки или утежнени условия за персонала, работещ в специалните училища и специалните детски градини:

а) възпитателни училища-интернати и училища към местата за лишаване от свобода – не по-малко от 16 на сто от минималната основна работна заплата за съответната длъжност;

б) училища-интернати и детски градини за деца и ученици с нарушено зрение и увреден слух – не по-малко от 12 на сто от минималната основна работна заплата за съответната длъжност;

в) социално-педагогически интернати – не по-малко от 10 на сто от минималната основна работна заплата за съответната длъжност;

г) училища и училища-интернати за ученици с умствена изостаналост – не по-малко от 4 на сто от минималната основна работна заплата за съответната длъжност.

(5) Учебен час над минималната норма задължителна преподавателска работа (лекторски час) за членовете на организациите, страни по настоящия договор, от педагогическия персонал се заплаща, както следва:

а) за учител с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ – не по-малко от 5 лв.;

б) за учител притежаващ професионална квалификация „учител“, но не отговарящ на изискването за заемане на конкретната длъжност - не по-малко от 4 лв.;

в) за учител със средно образование – не по-малко от 3,50 лв.;

г) директорът на учебното звено създава организация за изплащане на лекторските часове до края на месеца, следващ този, през който са изработени.

(6) За водене на задължителната документация, за консултиране на родители, деца и ученици се изплаща допълнителното трудово възнаграждение в следния размер:

1. на класните ръководители, членове на синдикатите, в дневна и вечерна форма на обучение в училищата – не по-малко от 30 лв. месечно;

2. на учителите, членове на синдикатите, в ЦДГ, ОДЗ, ПДГ и ПГ в училище – не по-малко от 15 лв. месечно.

3. На учители, водещи документацията на ученици в задочна или самостоятелна форма на обучение - не по-малко от 50 лв. годишно;

(7) Право на безплатна храна дневно имат:

1. непедагогическият персонал в детските градини и подготвителните групи в училище, членове на синдикатите – 2.00 лв.;

2. работещите в кухните към столовете на училищата и интернатите, когато са на щат към съответното училище или интернат, членове на синдикатите - 2.00 лв.

(8) На педагогическите специалисти, членове на синдикатите, извършващи допълнителна работа се заплаща допълнително възнаграждение като лекторски часове, регламентирано с вътрешните правила за работната заплата на учебното звено, както следва:

1. За проверка и оценка на писмена работа от олимпиада, състезание и НВО, както следва:

а) за текстова писмена работа - 0,3 часа;

б) за тест с избираеми и/или свободни отговори - 0,1 часа.

2. За изпитване на един ученик във формите на задочно, дистанционно, индивидуално или самостоятелно обучение:

а) председател на комисия – 0,3 часа;

б) член на комисия – 0,2 часа.

3. Провеждане на консултации със задочници – 1 час.

4. Провеждане на държавен изпит по практика за придобиване на степен на професионална квалификация по специалност:

а) председател на комисия - 8 часа

б) член на комисия – 5-7 часа;

в) проверка на една писмена работа на ученик от държавен изпит по теория за придобиване на степен на професионална квалификация по специалност или професия – за всеки преподавател – 0,5 час.

Чл. 37. (1) РАБОТОДАТЕЛЯТ заплаща допълнително възнаграждение в размер не по-малък от 70 на сто от основната работна заплата на заместващия работник или служител, на заместващия или я разпределя между заместващите, членове на синдикатите, който, /който/ освен своята работа или дейност работи/работят по вътрешно заместване при условия и ред на чл.259 от КТ.

(2) На работници и служители, положили труд в работни, почивни и празнични дни, се заплаща трудово възнаграждение за извънреден труд в размери, определени в чл. 262, ал. 1, т. 1 - 3 от КТ.

Чл. 38. (1) Директорите на образователни институции на делегиран бюджет предоставят тримесечно на общото събрание на работниците и служителите информация за изпълнението на бюджета на учебното звено по параграфи, подпараграфи и конкретни дейности.

(2) Данните за изпълнението на бюджета на учебното звено следва да бъдат пълни, ясни и разбираеми, като включват изразходваните средства за работни заплати и осигуровки, за социални плащания и издръжка, придружени с обяснителни записки по примерен образец, изработен съвместно от МИНИСТЕРСТВОТО и социалните партньори.

(3) Информацията трябва да бъде съпоставима с утвърдения бюджет на учебното звено за годината. Същата следва да съдържа данни за извършените промени по бюджета през периода, в т.ч. и за вътрешнокомпенсирани промени, както и информация за неразплатени разходи на образователната институция при наличие на такива и възможностите за финансовото им осигуряване.

(4) Копие от информацията по ал. 1 се предоставя на председателите на синдикалните организации, страни по договора, три дни преди провеждане на общото събрание.

V. РАБОТНО ВРЕМЕ, ПОЧИВКИ И ОТПУСКИ

Чл. 39. Разпределението на работното време, графика за работа на смени, условията и редът за полагане и за заплащане на нощен и извънреден труд и отчитането на работното време се уреждат с Кодекса на труда и Правилника за вътрешния трудов ред на всяка образователна институция, които се обсъждат и приемат съгласно чл. 37 и чл. 181 от Кодекса на труда.

Чл. 40. Работното време на педагогическите специалисти в периода на учебното време включва: изпълнението на възложената преподавателска норма, участие в педагогически съвети, в работата на методически объединения, консултации на ученици и родители, родителски срещи и изпълнение на други задължения по длъжностна характеристика, както и самоподготовката, която се осъществява в предпочитана от учителя среда.

Чл. 41. Целодневният режим на обучение и възпитание на учениците се осъществява от не по-малко от двама учители в рамките на минималната задължителна норма преподавателска работа.

Чл. 42. На основание чл.156а от КТ за членовете на синдикатите и на организациите на работодателите, страни по договора, се определят по-големи размери на отпуски по чл. 155 и 156 от КТ както следва:

1. размерът на основния платен годишен отпуск по чл. 155, ал. 4 от Кодекса на труда се определя на 28 работни дни;

2. работници и служители от непедagogическия персонал с намалена работоспособност 50 и над 50 на сто имат право на основен платен годишен отпуск в размер на не по-малко от 34 работни дни;

3. размерът на удължения платен годишен отпуск по чл. 155, ал. 5 от КТ и чл. 24, ал. 1 от Наредбата за работното време, почивките и отпуските за педагогическите специалисти се определя общо на 56 работни дни;

4. за непедagogическия персонал допълнителен платен годишен отпуск по чл. 156, т. 2 от КТ – не по-малко от 8 работни дни. Списъкът на длъжностите, за които се установява

ненормиран работен ден, се определя от работодателя след консултации със СИНДИКАТИТЕ.

Чл. 43. При ползване на отпуск по чл. 157, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от КТ на работниците и служителите, членове на синдикалните и работодателските организации, страни по договора, се изплаща възнаграждение от работодателя по реда на чл. 177 от Кодекса на труда.

Чл. 44. На основание чл. 168 от Кодекса на труда, на работнички и служителки, членове на синдикалните и на работодателските организации, страни по договора, се предоставя допълнителен платен отпуск както следва:

1. с две деца до 18-годишна възраст – 2 работни дни;
2. с 3 и повече деца до 18-годишна възраст – 4 работни дни.

Чл. 45. При условията на чл. 44 право на този отпуск има работник или служител, който вместо майката се грижи за отглеждането на детето.

Чл. 46. Работник или служител, член на организациите на работодателите и на синдикатите, страна по договора, който учи със съгласието на своя работодател в средно или висше училище без откъсване от работа по специалност, приложима в учебното звено, ползва платен отпуск за обучение съгласно чл. 169 и чл. 170 от КТ.

Чл. 47. (1) РАБОТОДАТЕЛЯТ може да разреши платен служебен отпуск по смисъла на чл. 161 от КТ за повишаване на квалификацията, придобиване на нова и/или допълнителна квалификация на педагогическите специалисти.

(2) Отпускът по ал. 1 се разрешава, при условие че квалификационната форма е свързана с повишаване качеството на учебно-възпитателната дейност.

VI. ОСИГУРЯВАНЕ НА СОЦИАЛНИ ДЕЙНОСТИ

Чл. 48. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ и първостепенните разпоредители с бюджет осигуряват ежемесечно средства за фонд „Социално-битово и културно обслужване“ в размер на 3 на сто от средствата за основната заплата.

(2) Редът за разпределение за ползване на средствата за фонд „Социално-битово и културно обслужване“ се определя от общото събрание на работниците и служителите в учебното звено.

Чл. 49. РАБОТОДАТЕЛИТЕ и първостепенните разпоредители с бюджет изплащат транспортните разноски на пътуващите педагогически специалисти в размер на 100 на сто от стойността на абонаментните карти или билетите в съответствие действащата нормативна уредба.

Чл. 50. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ и първостепенните разпоредители с бюджет осигуряват средства за представително облекло на педагогически специалисти, заместник-директорите без норма преподавателска работа и главния счетоводител членове на синдикалните и работодателските организации, страни по договора, в съответствие с действащата нормативна уредба в размер не по-малък от 360 лв.

(2) РАБОТОДАТЕЛИТЕ и първостепенните разпоредители с бюджет осигуряват безплатно работно облекло на работници и служители, членове на синдикатите, в съответствие с Наредбата за безплатното работно и униформено облекло, и в размер не по-малък от 260 лв.

(3) Получилите представително облекло по ал. 1 нямат право на облекло по ал. 2.

(4) При постъпване на работа РАБОТОДАТЕЛИТЕ предоставят на педагогическите специалисти средства за представително облекло, пропорционално на оставащите до края на календарната година месеци;

(5) При постъпване на работа лицата от непедagogическия персонал получават работно облекло, чийто срок на износване започва да тече от датата на получаването.

VII. УСЛОВИЯ ЗА СИНДИКАЛНА ДЕЙНОСТ И ЗА РАБОТА НА СЪВЕТИТЕ ЗА ТРИСТРАННО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Чл. 51. (1) В съответствие с чл. 46 от КТ за осъществяване на синдикална дейност МИНИСТЕРСТВОТО и РАБОТОДАТЕЛИТЕ осигуряват безвъзмездно необходимите материални условия на СИНДИКАТИТЕ – помещения, ползване на размножителна техника, компютри, интернет, материали и др., необходими за осъществяване на техните функции.

(2) МИНИСТЕРСТВОТО осигурява безвъзмездно необходимите материални условия на работодателските организации – помещения, ползване на размножителна техника, компютри, интернет, материали и др., необходими за осъществяване на техните функции.

Чл. 52. (1) За осъществяване на синдикална дейност в една календарна година се ползва платен отпуск по чл. 159 от КТ в размер, както следва:

1. председател и секретар на организацията в учебното звено - по 64 часа;
2. председател и секретар в общинско ръководство - 104 часа;
3. председател и секретар в регионално ръководство - 128 часа;
4. нещатни членове на национално ръководство, национални професионални секции и националните контролни органи – 160 часа.

(2) За осъществяване на задачи с обществено значение по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда – участие в мероприятия на СИНДИКАТИТЕ и националните им ръководства, синдикалните членове ползват платен служебен отпуск в размер на 40 часа за една календарна година.

Чл. 53. (1) РАБОТОДАТЕЛИТЕ изпълняват задълженията си спрямо синдикалните организации за осигуряване условия за синдикална дейност след представяне на удостоверение за легитимност, издадено от упълномощените органи на СИНДИКАТИТЕ – страна по договора.

(2) Удостоверенията по ал. 1 се представят съгласно решенията на ръководните органи на СИНДИКАТИТЕ и в случай на промяна на субекта, представящ синдикалния орган.

(3) СИНДИКАТИТЕ предоставят на директора актуален списък на членовете на синдикалните организации при поискване.

Чл. 54. За изпълнение на задачи, свързани с дейността на организациите на РАБОТОДАТЕЛИТЕ – страна по договора, и за участие в работата на отрасловия и общинските съвети за тристранно сътрудничество, членовете им ползват платен служебен отпуск по чл. 161, ал. 1 от Кодекса на труда в размер, както следва:

1. 40 часа за член на организация на съюза;
2. 104 часа за изборна длъжност в общинско ръководство на съюза;
3. 128 часа за изборна длъжност в областно ръководство на съюза;
4. 160 часа за изборна длъжност в националното ръководство на съюза.

Чл. 55. При ползване на отпуск по чл. 159 и чл. 161 от Кодекса на труда и чл. 52 и чл.54 от Колективния трудов договор от работниците и служителите, членове на синдикалните организации и на работодателите, страни по настоящия договор, на

заместващите ги може да се изплаща възнаграждение от Националната програма „Без свободен час в училище“.

Чл. 56. При възникване на конфликти или при констатирани нарушения на нормативната уредба социалните партньори предоставят информация един на друг и си съдействат за разрешаването им.

VIII. УСЛОВИЯ НА ТРУД

Чл. 57. Страните по настоящия договор се задължават съвместно да съдействат за осигуряването на здравословни, безопасни и хигиенни условия на труд.

Чл. 58. МИНИСТЕРСТВОТО организира обучение на директори и председатели на синдикални организации в образователните институции от системата на народната просвета по охрана и хигиена на труда и по безопасни условия на труд.

Чл. 59. МИНИСТЕРСТВОТО, РАБОТОДАТЕЛИТЕ и СИНДИКАТИТЕ обединяват усилията си за осигуряване на допълнителни средства за подобряване на материално-техническата и дидактическата база, необходима за учебно-възпитателния процес.

Чл. 60. В съответствие с чл. 17 от Наредба № 3 от 19 април 2001 г. на министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването за минималните изисквания за безопасност и опазване здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място, работодателят изготвя списък на работещите в учебното звено, които имат право на специално работно облекло и лични предпазни средства и ги осигурява извън средствата по чл.50, ал.2 от Колективен трудов договор.

Чл. 61. Страните по договора съгласно Наредба № 3 от 17 април 2000 г. за здравните кабинети в детските заведения и училища да изискат изграждането на здравни кабинети във всички образователни институции. Средствата за здравните кабинети се предоставят на държавните и общински училища и детски градини от общините.

Чл. 62. (1) МИНИСТЕРСТВОТО, СИНДИКАТИТЕ и РАБОТОДАТЕЛИТЕ кандидатстват с проекти по оперативните програми на Европейския съюз.

(2) Социалните партньори си съдействат за извършване на национално проучване на заболяемостта на работещите в системата на средното образование и факторите, които им влияят, ползвайки данните от службите по трудова медицина.

IX. ДРУГИ УСЛОВИЯ

Чл. 63. Настоящият Колективен трудов договор влиза в сила от деня на подписването му и е валиден за две години.

Чл. 64. Изменения и допълнения на КТД се извършват по реда на неговото сключване с подписване на допълнително споразумение (анекс). Всяка от страните по Колективния трудов договор може да предложи неговото изменение и допълнение.

Чл. 65. В изпълнение на чл. 53, ал. 3 и 4 от КТ страните вписват този договор в Изпълнителната агенция – „Главна инспекция по труда“ в седемдневен срок от подписването му.

Чл. 66. Страните по този Колективен трудов договор се задължават да създават необходимата организация и механизми за изпълнение на постигнатите договорености.

Чл. 67. (1) На всеки шест месеца на заседание на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество, страните по този договор, отчитат изпълнението на настоящия Колективен трудов договор.

(2) Извън случаите по предходната алинея всяка от страните може да поиска провеждане на заседание на Отрасловия съвет за тристранно сътрудничество относно неизпълнение на договорености в Колективния трудов договор.

Чл. 68. СИНДИКАТИТЕ се задължават да не предприемат стачни действия по изпълнените договорености от този Колективен трудов договор.

Чл. 69. Страните се задължават да запознават работниците и служителите в образователните институции с настоящия Колективен трудов договор и допълнителните споразумения към него и да им предоставят екземпляри от тях.

IX. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§.1. След влизане в сила на Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО) терминологичният апарат на настоящия Колективен трудов договор се адаптира автоматично към този на ЗПУО.

Настоящият договор се изработи в 7 (седем) еднакви екземпляра - по един за всяка от страните и един за Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“.

СРСНПБ не муленер ел. 10т. 3 и
чл. 40 председател: *[Signature]*

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЪР:

[Signature]
.....
(МЕГЛЕНА КУНЕВА)

**ЗА СБУ КЪМ КНСБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

[Signature]
.....
(Д.И.К.Н. ЯНКА ТАКЕВА)

**ЗА СРСНПБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

[Signature]
.....
(НАДЕЖДА НИКОЛЧЕВА)

**ЗА СО КЪМ КТ „ПОДКРЕПА“
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

[Signature]
.....
(ЮЛИЯН ПЕТРОВ)

**ЗА СДСОРБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

[Signature]
.....
(СТЕФАНКА БАЛЧЕВА)

**ЗА НУС КЪМ КНСБ
ПРЕДСЕДАТЕЛ:**

[Signature]
.....
(АСПАРУХ ТОМОВ)

